

Finansdepartementet
Finansmarknadsavdelningen

103 33 STOCKHOLM

SVERIGES RIKSBANK
SE-103 37 Stockholm
(Brunkebergstorg 11)

Tel +46 8 787 00 00
Fax +46 8 21 05 31
registratorn@riksbank.se
www.riksbank.se

DNR 2006-456-STA

ESTABLISHED 1668

Yttrande över Tillträdesvillkor för betalssystem - skillnader för små och stora banker (Konkurrensverkets rapportserie 2006:1) (Fi2006/630)

2006-06-07

Sammanfattning: Riksbanken kan för närvarande och med anledning av konkurrensverkets analys inte se något behov av ytterligare reglering på bankmarknaden. Riksbanken välkomnar dock förslag som kan bidra till ökad konsumentrörlighet, men betonar att dessa bör genomföras på frivilligbasis och inte via myndighetsingripande. Något behov av en övergripande strategi från regeringens sida på detta område, utöver vad som finns idag, kan inte Riksbanken se.

Inledningsvis vill Riksbanken framhålla att Konkurrensverkets (KKV) analys av villkoren för tillträde till betalssystemen håller god kvalitet. Den är ett gott exempel på vad statliga myndigheter kan göra i sin övervakande roll.

Riksbanken kan emellertid inte stämma in i de slutsatser KKV drar avseende behovet av ytterligare reglering på bankmarknaden. Analysen av villkoren för tillträde till betalssystem indikerar tvärtom att konkurrensen på den svenska bankmarknaden är god. Visserligen framgår klart att mindre aktörer missgynnas av de volymrabatter som systemen använder. Detta är dock en form av prisdifferentiering som kan motiveras då betalssystem normalt präglas av starka nätverkseffekter och skalfördelar. De mindre aktörerna har, enligt KKV:s rapport, också förståelse för behovet av sådana rabatter. Att dessa rabatter skulle utgöra ett konkurrenshinder, har inte kunnat påvisas.

Inte heller visar KKV:s analys att det relativt låga antalet uttagsautomater i Sverige skulle bero på den existerande avgiftsstrukturen. I vilken mån detta är ett problem, vilket KKV framhåller, kan också ifrågasättas. Riksbanken vill i det sammanhanget framhålla sin principiella syn att alla betalningsmedel bör bära sina egna kostnader, vilket skulle innebära att det tas ut en avgift vid uttag av kontanter i en uttagsautomat.

Vidare har KKV inte kunnat påvisa att samarbetet mellan banker i så kallade infrastrukturklubbar har lett till konkurrensbegränsande åtgärder. I det sammanhanget är det också viktigt att understryka att de flesta infrastrukturensamarbeten har prövats av antingen KKV eller Marknadsdomstolen.

Riksbanken har däremot inga principiella invändningar mot KKV:s förslag till åtgärder som kan förbättra konsumentrörligheten. Ökad rörlighet bör, allt annat lika, bidra till

■ ökad konkurrens. Lösningar som leder till detta är därför välkomna. Riksbanken kan dock inte se något behov av myndighetsingripande, utan åtgärderna bör bygga på frivilligbasis.

Riksbanken kan vidare inte se något behov av den samlade strategi som KKV uppmanar regeringen att utforma. Förutom det faktum att KKV:s analys visar att konkurrensen på bankmarknaden fungerar väl, har Sverige redan i dag en etablerad konkurrenslagstiftning och en myndighetsstruktur som kan hantera de problem som kan uppstå. I det konkurrensfrämjande myndighetsarbetet finns det anledning att även lyfta fram EU-dimensionen. Såväl EU-kommissionens vitbok för politiken på det finansiella området 2005-2010 som arbetet med att skapa en gemensam marknad för betalningar till 2010, Single European Payment Area (SEPA), syftar till att stärka konsumenters och mindre företags tillgång till betaltjänster samt att underlätta betalningar inom EU.

Slutligen ska det dock betonas att även om konkurrensen fungerar väl i dagsläget, är det enligt Riksbankens mening viktigt att KKV och andra berörda myndigheter fortlöpande bevakar utvecklingen för att förhindra framväxten av konkurrenshinder. Den typ av analys som KKV presenterar i rapporten är då ett viktigt medel.

På direktionens vägnar:

Stefan Ingves

Kerstin Alm

I beslutet har deltagit: Stefan Ingves (ordförande), Lars Nyberg, Kristina Persson, Irma Rosenberg, Eva Srejber och Svante Öberg.

Föredragande har varit: Tomas Ernhagen